

10. การควบคุมภายใน

10.1 การประเมินความเสี่ยงของระบบการควบคุมภายใน

บริษัทฯ ให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อ การจัดให้มีระบบควบคุมภายในที่ดีซึ่งจะไปตามหลักการของการกำกับดูแลกิจการที่ดี กล่าวคือ การปฏิบัติงานในหน้าที่ต่างๆ มีความโปร่งใส ยุติธรรม เชื่อถือได้ และมีการถ่วงดุลอำนาจซึ่งสามารถตรวจสอบได้ อันนำไปสู่ประโยชน์สูงสุดต่อผู้ถือหุ้น พนักงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย

บริษัทฯ ได้แต่งตั้งบริษัท เจอาร์ บิสซิเนส แอดไวซอรี่ จำกัด (“เจอาร์”) เพื่อทำการประเมินความเสี่ยงของระบบการควบคุมภายในของบริษัทฯ โดยเจอาร์ ได้ดำเนินการประเมินผลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ในเดือนตุลาคม 2554 เจอาร์ได้เสนอรายงานสรุปผลการประเมินต่อบริษัทฯ โดยสรุปว่า โดยภาพรวมแล้ว บริษัทฯ มีการออกแบบการควบคุมภายในสำหรับการจัดการความเสี่ยงในกระบวนการทำงานไว้อย่างเพียงพอในรูปแบบของ นโยบายระเบียบและคู่มือการปฏิบัติงานที่ครอบคลุมทุกระบวนการทำงานที่สำคัญ อย่างไรก็ตาม เจอาร์ ได้เสนอแนะบริษัทฯ พิจารณาปรับปรุงระบบการควบคุมภายในบางส่วนเพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และทำให้มั่นใจว่าระบบการควบคุมภายในของบริษัทฯ มีประสิทธิผลและได้รับการพัฒนาปรับปรุงต่อเนื่องในระยะยาว บริษัทฯ ได้นำข้อเสนอแนะของเจอาร์มาพิจารณาแก้ไขเพื่อปรับปรุงกระบวนการทำงานเป็นที่ยอมรับแล้ว โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ข้อสังเกต/ ข้อเสนอแนะที่สำคัญ	ผลกระทบ	การปรับปรุงโดยบริษัทฯ
บริษัทฯ มอบหมายให้ฝ่ายปฏิบัติการจัดทำทะเบียนคุมสัญญาจ้าง และสัญญาเพิ่ม-ลดงาน อย่างไรก็ดีบริษัทฯ ควรจัดให้มีหน่วยงานกลางเป็นผู้จัดเก็บและปรับปรุงสัญญาต้นฉบับหรือคู่สัญญาอย่างน้อยเดือนละครั้ง	อาจทำให้เกิดปัญหาในกรณีที่ฝ่ายปฏิบัติการทำสัญญาสูญหาย และอาจทำให้เสียเวลาในการค้นหาสัญญาเมื่อต้องการ	บริษัทฯ ได้จัดให้มีหน่วยงานกลางเป็นผู้ทำทะเบียนคุมสัญญา และจัดเก็บสัญญาต้นฉบับหรือคู่มือสัญญาต่างๆ ตามที่เจอาร์แนะนำแล้วตั้งแต่วันที่พฤศจิกายน 2554
บริษัทฯ ควรกำหนดวงเงินค่าประกันการทำงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการรับ-จ่ายเงินสด	อาจเกิดความเสียหายต่อบริษัทฯ หากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการรับจ่ายเงินสดทุจริต	บริษัทฯ ได้จัดทำร่างระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการค้าประกันซึ่งแล้วเสร็จในเดือนธันวาคม 2554 ปัจจุบันอยู่ระหว่างการร่างระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการค้าประกัน คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในเดือนมกราคม 2555
บริษัทฯ ควรจัดให้แผนกบัญชีต้นทุนของบริษัทฯ วิเคราะห์และกระทบยอดเปรียบเทียบกับรายการวัตถุดิบและวัสดุสิ้นเปลืองที่ใช้ไปของแผนกปฏิบัติการ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการในอนาคต	อาจทำให้รายการบัญชีต้นทุนที่รายการต้นทุนสูงหรือต่ำกว่าการใช้งานจริง	บริษัทฯ ได้จัดให้แผนกบัญชีต้นทุนนำรายงานมาทำการวิเคราะห์ต้นทุนของหน่วยงานต่างๆ และทำการกระทบต้นทุนกับรายการของแผนกปฏิบัติการ เริ่มตั้งแต่วันที่ธันวาคม 2554
บริษัทฯ ควรปรับปรุงรายละเอียดขั้นตอนการตรวจรับของที่สั่งซื้อในคู่มือปฏิบัติการของบริษัทฯ ให้เป็นปัจจุบันเพื่อให้พนักงานมีความเข้าใจที่ถูกต้องและปฏิบัติงานตามระบบควบคุมที่วางไว้อย่างถูกต้อง	อาจทำให้มีความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานซึ่งจะทำให้ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานลดลง	ปัจจุบันแผนกสโตร์และแผนกจัดซื้อร่วมกันพิจารณาทบทวนปรับปรุงแก้ไขขั้นตอนการปฏิบัติงานให้เป็นปัจจุบัน ซึ่งอยู่ระหว่างการนำเสนอขอบังคับใช้ คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในเดือนมกราคม 2555 และได้เสนอขอบังคับใช้แล้วในเดือนธันวาคม 2554

ข้อสังเกต/ ข้อเสนอแนะที่สำคัญ	ผลกระทบ	การปรับปรุงโดยบริษัทฯ
บริษัทฯ ควรปรับปรุงบัญชีพิเศษแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่ายให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เพื่อให้แน่ใจว่าบริษัทฯ ได้ใช้ประโยชน์จากภาษีที่ถูกหัก ณ ที่จ่ายอย่างครบถ้วน	อาจทำให้บริษัทฯ เกิดความผิดพลาดในการเรียกภาษีหัก ณ ที่จ่ายคืน หรือทำให้ล่าช้า	ผู้บริหารของบริษัทฯ ได้มีการกำชับให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดทำบัญชีพิเศษแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่ายให้ครบถ้วนเป็นปัจจุบันสม่ำเสมอตามที่เจอราร์แนะนำ

ทั้งนี้ ในการประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 17/2553 เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2554 โดยมีกรรมการอิสระและกรรมการตรวจสอบทุกท่านเข้าร่วมประชุมด้วย คณะกรรมการบริษัท ได้พิจารณาและร่วมกันประเมินความเสี่ยงพหุของระบบการควบคุมภายในของบริษัทฯ โดยเปรียบเทียบกับแนวทางการควบคุมภายในภายใต้องค์ประกอบ 5 ด้านที่มีนัยสำคัญต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO¹ อันได้แก่ 1) องค์กรและสภาวะแวดล้อม 2) การบริหารความเสี่ยง 3) การควบคุมการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร 4) ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล และ 5) ระบบการติดตาม เป็นที่เรียบร้อยโดยได้ซักถามประเด็นความเสี่ยงระบบปฏิบัติงาน และการตรวจสอบต่างๆ จากผู้บริหาร และ ผู้จัดการสำนักตรวจสอบภายใน แล้ว คณะกรรมการบริษัท มีความเห็นว่าระบบการควบคุมภายในของบริษัทฯ มีความเพียงพอและเหมาะสมต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ และสามารถป้องกันทรัพย์สินของบริษัทฯ จากการที่ผู้บริหารนำไปใช้โดยมิชอบหรือไม่มีอำนาจเพียงพอได้ (โปรดพิจารณารายละเอียดในส่วนที่ 3 แบบประเมินความเสี่ยงพหุของระบบการควบคุมภายใน)

นอกจากนั้น คณะกรรมการตรวจสอบได้มีมติเห็นชอบให้บริษัทฯ ดำเนินการปรับปรุงการควบคุมภายในตามข้อเสนอแนะของ เจอราร์ เพื่อให้การควบคุมภายในของบริษัทฯ มีประสิทธิภาพดีขึ้น

เพื่อให้ระบบการควบคุมภายในของบริษัทฯ มีประสิทธิภาพต่อเนื่อง และเพื่อให้มั่นใจว่าไม่มีการละเลยการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในตามที่ออกแบบไว้ของบริษัทฯ อย่างเป็นสาระสำคัญ บริษัทฯ ได้แต่งตั้งให้เจอราร์ทำหน้าที่แผนกตรวจสอบภายในและกำกับดูแลของบริษัทฯ

อนึ่ง เจอราร์ได้เข้าทำการตรวจสอบตามแผนงานตรวจสอบสำหรับไตรมาสที่ 4 ประจำปี 2554 และได้รายงานแก่คณะกรรมการตรวจสอบในการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบครั้งที่ 2/2555 เมื่อวันที่ 6 เมษายน 2555 ซึ่งจากการตรวจสอบของเจอราร์ บริษัทฯ ได้ทำการปรับปรุงดังต่อไปนี้ 1) จัดให้มีหน่วยงานกลางเป็นผู้ทำทะเบียนคุมสัญญาและจัดเก็บสัญญาเอกสารต้นฉบับหรือคู่สัญญาฉบับต่างๆ 2) ดำเนินการให้มีระเบียบเกี่ยวกับการค้าประกันสำหรับเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการรับจ่ายเงินสด และ 3) จัดให้มีการควบคุม รายการรับ รายการเบิกจ่าย และรายการรับคืนเครื่องจักร วัสดุดิบ และวัสดุสิ้นเปลือง ให้รัดกุมขึ้น มีการตรวจนับทรัพย์สินและวัสดุสิ้นเปลืองสม่ำเสมอโดยให้ผู้ช่วยผู้จัดการที่รับผิดชอบฝ่ายบัญชีการเงินเป็นผู้อนุมัติผลต่างสุดท้าย และให้แผนกบัญชีต้นทูลนำรายงานมาทำการวิเคราะห์ต้นทุนของหน่วยงานต่างๆ และวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนและวัสดุสิ้นเปลืองที่ใช้จริงของแผนกปฏิบัติการกับฝ่ายบัญชี

¹ COSO (The Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission) เป็นองค์กรเอกชนในสหรัฐอเมริกา จัดตั้งขึ้นในปี 1985 เพื่อทำงานพัฒนาคุณภาพของรายงานทางการเงิน (รวมถึงงบการเงินต่างๆ) โดยให้ความสำคัญกับ จริยธรรมทางธุรกิจ การควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ และการดูแลกำกับกิจการที่ดี (Corporate Governance) โดยมี คณะกรรมการศึกษาการรายงานทางการเงินอันเป็นเท็จแห่งชาติ (National Commission on Fraudulent Financial Reporting) เป็นผู้ให้การสนับสนุน

โดยเมื่อวันที่ 23 กันยายน 2554 ที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบครั้งที่ 2/2554 ได้อนุมัติแผนงานการตรวจสอบภายในสำหรับไตรมาสที่ 4 ปี 2554 โดยจะมุ่งเน้นการตรวจสอบระบบการควบคุมและบริหารการผลิต และตรวจสอบระบบงานการรับรู้อย่างได้/ ต้นทุนขาย/ การผลิตและการก่อสร้าง

10.2 ข้อสังเกตเกี่ยวกับระบบควบคุมภายในโดยผู้สอบบัญชี

หนึ่งบริษัท เอเอสที มาสเตอร์ จำกัด ซึ่งเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ ได้ทำการประเมินและทบทวนระบบการควบคุมภายในของบริษัทฯ โดยเป็นส่วนหนึ่งของการตรวจสอบบัญชีประจำปี โดยได้เสนอรายงานข้อสังเกตเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในต่อ**บริษัทฯคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทฯ** ในการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบครั้งที่ 1/2555 เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2554 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2553 เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2555 ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ข้อสังเกต/ ข้อเสนอแนะของผู้สอบบัญชี	ผลกระทบ	ความเห็นของผู้บริหาร/ การดำเนินการปรับปรุงของบริษัทฯ
บริษัทฯ ควรทำการกระทบยอดค่าเสื่อมราคาสะสมระหว่างทะเบียนทรัพย์สินกับบัญชีแยกประเภทเป็นรายเดือน	การกระทบยอดค่าเสื่อมเป็นรายไตรมาสจะรัดกุมไม่เท่าการกระทบยอดเป็นรายเดือน	บริษัทฯ ได้กำหนดให้แผนกบัญชีดำเนินการบันทึกบัญชีค่าเสื่อมราคารายเดือน และทำการกระทบยอดระหว่างทะเบียนทรัพย์สินและบัญชีแยกประเภททุกเดือน โดยเริ่มจัดทำในปี 2555 เป็นต้นไป
จากการตรวจสอบมีสินทรัพย์ที่ซื้อแต่ไม่ได้ออกใบรับของ 5 รายการ ซึ่งระบบควบคุมของบริษัทฯ กำหนดว่าต้องออกใบรับของทุกครั้ง	อาจทำให้ยอดซื้อในบัญชีไม่ตรงกับยอดซื้อจริง	บริษัทฯ ได้ปฏิบัติตามระบบการควบคุมการซื้อสินทรัพย์แล้ว โดยสินทรัพย์ที่ทราบจะต้องการออกใบรับของทุกครั้ง ซึ่งได้มีการปฏิบัติตามแล้ว
ทะเบียนทรัพย์สินไม่ได้แยกรายละเอียดที่ชัดเจนจากการซื้อสินทรัพย์ถาวร จากการทดสอบรายการซื้อทรัพย์สินพบว่า ทรัพย์สินที่ซื้อครั้งเดียวกันในระหว่างงวดจำนวนมากกว่าหนึ่งหน่วยถูกบันทึกในทะเบียนทรัพย์สินแค่รายการเดียว	การบันทึกทรัพย์สินแยกเป็นรายตัว จะช่วยกำจัดปัญหาเมื่อมีการขายออกหรือตัดจำหน่ายแยกชิ้น	บริษัทฯ ได้มีการกำหนดรหัสทรัพย์สินแยกเป็นรายตัวในทะเบียนทรัพย์สินและมีการระบุ serial แต่ละรายการแล้ว
บริษัทฯ นำเงินฝากใบคำประกันให้กับบริษัทที่ไม่เกี่ยวข้องกันบริษัทฯ และนำไปสู่ประกันอุบัติเหตุรถเช่า เขามาจัดไว้ในภาวะเป็นตัวประกันการประกันวินาศภัย	บริษัทฯ อาจเสียหายจากการคำประกันให้กับคนอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของบริษัทฯ	บริษัทฯ ได้ยกเลิกการนำคำประกันดังกล่าวโดยบริษัทฯ ไม่มีการนำคำประกัน ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2554
จากการตรวจสอบพบว่าบริษัทฯ มีการนำเช็คที่มีลำดับดังมาใช้ก่อน ซึ่งอาจทำให้ระบบการจ่ายเงินผิดพลาด	อาจทำให้ระบบจ่ายเงินผิดพลาด	บริษัทฯ ได้กำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่สอบทานและตรวจสอบการใช้เช็คโดยเรียงลำดับการใช้เช็คให้ถูกต้อง
บริษัทฯ มีการใช้ใบรับของร่วมกันกับบางเอสซีซี เบนทอนแนนท์ เซอร์วิสเซส บริษัทฯ การแยกใบรับของของแต่ละบริษัทฯ	อาจทำให้เกิดความสับสนในการรับของระหว่างบริษัทฯ และบริษัทย่อยของบริษัทฯ	บริษัทฯ ได้ปรับปรุงการจัดเก็บใบรับของให้เป็นสัดส่วนยิ่งขึ้นเพื่อป้องกันความผิดพลาด

ข้อสังเกต/ ข้อเสนอแนะของผู้สอบบัญชี	ผลกระทบ	ความเห็นของผู้บริหาร/ การดำเนินการปรับปรุงของบริษัทฯ
บริษัท มีการบันทึกบัญชีซื้อวัสดุประกอบการดำเนินงานใบแจ้งนี้ ซึ่งทำให้มีการบันทึกการรับของหลายครั้ง	การบันทึกการรับของหลายครั้งอาจทำให้ยอดซื้อในบัญชีไม่ตรงกับยอดซื้อจริง	บริษัทฯ ได้ดำเนินการให้พนักงานระมัดระวังในการบันทึกบัญชีซื้อวัสดุประกอบการให้ตรงตามวันที่ได้รับของจริง
วันที่ใบใบสำคัญรับเงินไม่ได้มีการเรียงตามลำดับก่อนหลังหมายเลขที่ของใบสำคัญรับเงิน ซึ่งอาจทำให้ฝ่ายบัญชีตีบันและอาจทำให้บันทึกบัญชีผิดวงได้	อาจทำให้เกิดความสับสนในการตรวจสอบและอาจทำให้มีการบันทึกบัญชีผิดวงได้	บริษัทฯ ได้ให้ทางแก้ไขการจัดเรียงลำดับเอกสารและวันที่ออกเอกสารใบสำคัญรับให้ถูกต้องและกำหนดให้มีการควบคุมอย่างเคร่งครัด
ถึงแม้บริษัทฯ จะมีการประมาณการต้นทุนก่อสร้างโดยกำหนดปริมาณและราคาต่อหน่วย เพื่อประโยชน์ในการบันทึกบัญชีตามที่ถูกต้องตามที่ควรในภาพรวม อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ควรมีการประมาณการอย่างละเอียดสำหรับส่วนงานย่อยเพื่อให้การควบคุมเกี่ยวกับการประมาณการต้นทุนมีความรัดกุมยิ่งขึ้น	การประมาณการอย่างละเอียดสำหรับส่วนงานย่อยจะทำให้บริษัทฯ สามารถประมาณการต้นทุนได้อย่างรัดกุมยิ่งขึ้น	บริษัทฯ กำหนดให้มีการทบทวนประมาณการต่าง ๆ ทุกไตรมาส และจัดทำรายละเอียดประกอบให้ครบถ้วนเพื่อช่วยในการทำงานมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายและแผนงานของบริษัทฯ

บริษัทฯ ได้มีการปรับปรุงตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของผู้สอบบัญชี โดยเฉพาะในเรื่องของการประมาณการต้นทุนก่อสร้าง ซึ่งบริษัทฯ ได้นำเสนอกระบวนการรับรู้รายได้ของบริษัทฯ ในการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบครั้งที่ 2/2555 เมื่อวันที่ 6 เมษายน 2555 เพื่อให้คณะกรรมการตรวจสอบให้ความเห็นเกี่ยวกับกระบวนการรับรู้รายได้ของบริษัทฯ ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาแล้วเห็นว่าวิธีการรับรู้รายได้ที่นำเสนอ มีความถูกต้อง เหมาะสมกับการประกอบธุรกิจของบริษัทฯ และสอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานผลทางการเงิน

อนึ่ง บริษัทฯ ได้ดำเนินการนำกระบวนการรับรู้รายได้ของบริษัทฯ ที่เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบไปใช้งานจริงในไตรมาสที่ 1 ปี 2555 ซึ่งมีผลทำให้การรับรู้รายได้ของบริษัทฯ เป็นไปตามที่ถูกต้องตามที่ควร และสอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานผลทางการเงิน